

Львівський інститут
Приватного акціонерного товариства
«Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»
(назва навчального підрозділу)

Кафедра психології та соціально-гуманітарних наук

Затверджую:
Заступник директора з
навчально-методичної та
виховної роботи

к.е.н., доц. Парфенюк Є. І.
(ПБ)
30.08.2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри психології та
соціально-гуманітарних наук
(назва кафедри)

Протокол № 01/24/25 від 29.08.2024 р.
Завідувач кафедри

(підпис)
к.психол.н. Компанович М. С.
(ПБ)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Юридична психологія

спеціальності: 081 «Право»
(шифр і назва спеціальності)
освітнього ступеня: перший (бакалаврський)
(назва освітнього ступеня)
освітньої програми: Право
(назва освітньої програми)
спеціалізації: _____
(назва спеціалізації)

Львів 2024

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

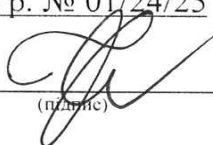
Петринич Олена Григорівна, старший викладач
кафедри психології та соціально-гуманітарних наук

Викладач:

Петринич Олена Григорівна, старший викладач
кафедри психології та соціально-гуманітарних наук

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри психології
Протокол від 29.08.2024 р. № 01/24/25

Завідувач кафедри _____ М. С. Компанович

(підпис)

Силабус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми
«Право»

(назва освітньої програми)

30.08.2024 р.

Керівник (гарант) освітньої програми _____ В. Г. Яворська

(підпис)

Силабус перевірено

30.08.2024 р.

Заступник директора з

навчально-методичної та виховної роботи _____ Є. І. Парфенюк

(підпис)

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Юридична психологія
Шифр та назва спеціальності	081 Право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Вибіркова
Кількість кредитів і годин	4 кредити / 120 год. Лекції : 22 Семинарські заняття: 20 Самостійна робота студентів: 78
Терміни вивчення дисципліни	IV семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-prava/metodychne-zabezpechennya-navchalnykh-dystsyplin-opp-prava-bakalavrskyy-pershyy-riven/vybirkovi-navchalni-dystsypliny/yurydychna-psykholohiya/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

	Петринич Олена Григорівна
	Старший викладач кафедри психології та соціально-гуманітарних наук
Дисципліни, які викладає НПП	Юридична психологія, загальна психологія, практикум із загальної психології
Напрями наукових досліджень	Курс розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні знання про психологічні закономірності у системі «людина – право» і спрямована на оптимальне виконання юридичної діяльності. Тому в курсі розглянуто огляд загально-психологічних та соціально-психологічних основ юридичної діяльності, основні проблеми правової, кримінальної та пенітенціарної психології, психологічні основи попереднього розслідування та судового процесу.
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: https://orcid.org/0000-0002-6426-5548 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=JSwSJpgAAAAJ&hl=uk
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	petrunuch@ukr.net
Контактний тел.	+38(067)6076060
Телефон кафедри	
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/ Академії	http://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-psykholohiyi/osobovyy-sklad/starshyy-vykladach-petrynych-olena-hryhorivna/

Анотація курсу. Цей курс надасть розуміння щодо місця юридичної психології в системі психологічної науки та права, її предмет, історію розвитку; систему, основні поняття; навчить загально-психологічним основам юридичної діяльності; ознайомить із соціально-психологічними основами юридичної діяльності; розкриє психологічні основи цивільно-правового регулювання та цивільного судочинства; ознайомить із психологічними механізмами злочинної поведінки, криміналізації особистості, психологічні аспекти групової злочинності; навчить психологічним основам попереднього розслідування; навчить завдань та порядку проведення психологічної консультації і судово-психологічної експертизи; ознайомить із психологією судового процесу; зорієнтує у психологічних основах ресоціалізації злочинців; навчить психологічним основам ефективного спілкування юристів.

Предмет навчання дисципліни: психологічні особливості правового опосередкування поведінки особистості (групи) у сфері правової дійсності.

Мета курсу: сформування у студентів усвідомлення необхідності знання юридичної психології як галузі психологічної науки, та навчальної дисципліни що вивчає психологію державно-правових явищ як цілісність, в якій органічно поєднується психологічне та юридичне і виділяються юридична й психологічна підсистеми, що перебувають у динаміці, розвитку та нерозривному зв'язку.

Завдання: застосовувати методи юридичної психології в практичній діяльності; використовувати психологічні знання при вирішенні питань цивільно-правового регулювання; аналізувати психологічний зміст і структуру правопорушення; на основі психологічного аналізу прогнозувати та попереджати можливі порушення правових норм; використовувати психологічні знання при проведенні слідчих дій; використовувати психологічні знання в процесі судової діяльності; використовувати психологічні технології ефективного спілкування та раціональної поведінки у ситуаціях юридичної діяльності; застосовувати методики психологічного захисту в ситуаціях юридичної діяльності.

Пререквізити: Курс «Юридична психологія» безпосередньо пов'язаний з дисциплінами: «Філософія», «Юридична деонтологія».

Програмні компетентності.

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності
Загальні:	
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу у та синтезу.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу
ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми

Програмні результати навчання:

РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН11. Мати базові навички риторики.

РН17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

Зміст навчальної дисципліни.

	Теми	лекції	семінарські заняття
Модуль 1			
1-2.	Предмет, система, методи та історичний розвиток юридичної психології	4	4
3.	Загально-психологічні основи юридичної психології	2	2
4.	Соціально-психологічні основи юридичної психології	2	2
Модуль 2			
5.	Основні проблеми правової психології	2	2
6.	Кримінальна психологія. Психологія особи злочинця	2	2
7.	Психологічні основи попереднього розслідування	2	2
8.	Психологія судового процесу	2	2
9.	Психологічна консультація і судово-психологічна експертиза	2	2
10-11.	Пенітенціарна психологія	4	2

Форми і методи навчання

Базові види навчальних занять в аудиторії є **лекції, семінарські заняття, практичні та консультації.**

В навчальному процесі **лекційний матеріал** виконує орієнтаційні, інформаційні, мотиваційні, стимулюючі, розвиваючі та роз'яснюючі функції. Найбільш оптимальними видами застосовуваних лекцій на даній дисципліні є лекція-інформація, тематична лекція та лекція-візуалізація.

Лекція – інформація орієнтована на виклад і пояснення студентам наукової інформації у певній системі, яка потребує осмислення і засвоєння.

Тематична лекція – найпоширеніший вид лекції для вищої школи. Така лекція орієнтується на виклад і пояснення студентам наукової інформації, яку потрібно осмислити і запам'ятати. У ній всебічно й системно розкривається програмний матеріал, виділяються провідні аспекти вивчення кожної наукової проблеми, виявляються взаємозв'язки між окремими частинами лекційного курсу.

Лекція – візуалізація є віртуальною формою подання лекційного матеріалу за допомогою ТЗН або аудіовідеотехніки.

Семінарські/практичні заняття виконують навчальну, виховну і розвивальну функції.

Студенти опрацьовують інформацію вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (*див. рекомендовану літературу*), виконують усні та письмові завдання, тестові завдання, виступають з доповідями і презентаціями. Програмою дисципліни «Юридична психологія» передбачено виконання проектів:

- виступ-інформування за темами семінарських занять;
- семінар з індивідуальною та груповою активністю студентів на занятті;
- семінар у формі групових дискусій, з використанням мозкового штурму.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми та методи контролю.

Залік проводиться в усній формі на останньому семінарському занятті.

Система оцінювання та вимоги.

Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	6	6
Відвідування семінарських занять	1	4	4	6	6
Робота на семінарському занятті	10	4	40	6	60
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом	-	-	79	-	112
Максимальна кількість балів:	181				
181:100=1,81. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,81 = загальна кількість балів.					

*Робота на семінарському занятті оцінюється у 10 балів.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів-круглих столів, дискусій, мозкового штурму та семінарів з індивідуальною роботою, тестові завдання.

** Самостійна робота включає дослідження електронних джерел, пошук друкованих публікацій (наукові праці, статті у періодичних виданнях, документи, офіційні звіти, статистичні матеріали, законодавчі та інші нормативно-правові акти за дисципліною).

***Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань з презентацією за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля.

Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Предмет юридичної психології.
2. Завдання юридичної психології.
3. Структура юридичної психології.
4. Принципи юридичної психології.
5. Методи юридичної психології.
6. Використання досягнень юридичної психології у галузях соціальної та юридичної практики.
7. Зародження юридичної психології.
8. Основні етапи становлення та розвитку юридичної психології.
9. Формування психологічної школи права поч. ХХ ст.
10. Сучасний стан та проблеми вітчизняної юридичної психології.
11. Поняття особистості в психології та правовій науці.

12. Пізнавальні психічні процеси та урахування їх закономірностей юристом у професійній діяльності.
13. Емоції, почуття, психічні стани об'єктів юридичної діяльності. та їх психологоправова оцінка.
14. Проблема вивчення особистості у професійній діяльності юриста.
15. Фрустрація, її зв'язок з агресивною поведінкою, насильницькими злочинами проти особи, скоєнням самогубств.
16. Значення страждань при визначенні моральної шкоди потерпілому.
17. Психологічна характеристика праці юриста.
18. Психологічні особливості пізнавальної діяльності юриста.
19. Особливості комунікативних дій у діяльності юриста.
20. Психологічні особливості прийняття рішень у галузях юридичної діяльності.
21. Психологічні особливості вирішення юристом організаційно-управлінських питань.
22. Розвиток професійно важливих комунікативних якостей юриста.
23. Професійна деформація юриста та шляхи її подолання.
24. Психологічні аспекти підвищення ефективності праці юристів.
25. Предмет та завдання кримінальної психології.
26. Психологія злочинного діяння.
27. Індивідуально-психологічні причини злочинної поведінки.
28. Соціально-психологічні причини злочинної поведінки.
29. Психологічна структура злочинного діяння.
30. Психологічні наслідки здійсненого злочину.
31. Особистість злочинця як об'єкт психологічного дослідження.
32. Соціально-психологічна типологія злочинця.
33. Психологія потерпілого.
34. Психологія організованих злочинних формувань (груп).
35. Психологічний аналіз особистості неповнолітнього правопорушника.
36. Психологічні методи боротьби з груповою злочинністю.
37. Психологія допиту потерпілого.
38. Психологія допиту підозрюваного.
39. Психологія допиту звинуваченого.
40. Психологія допиту свідків.
41. Психологічні особливості допиту неповнолітніх.
42. Психологія огляду місця події.
43. Психологія обшуку.
44. Психологія виїмки.
45. Психологія слідчого експерименту.
46. Психологія відтворення обстановки.
47. Психологія відтворення обставин події.
48. Загальна характеристика психологічних особливостей слідчої діяльності.
49. Психологічні особливості розслідувань у справах неповнолітніх.
50. Застосування слідчим психологічних прийомів під час обшуку.
51. Психологічні ознаки неправдивих показань при допиті.
52. Використання психолога у якості консультанта на попередньому слідстві.
53. Залучення психолога у якості спеціаліста при проведенні слідчих дій.
54. Проблема правомірного психологічного впливу під час розслідування злочинів.
55. Компетенція та завдання СПЕ.
56. Загальний предмет судово-психологічної експертизи (СПЕ).
57. Окремі предмети СПЕ.
58. Приводи для обов'язкового призначення СПЕ.
59. Приводи факультативного призначення СПЕ.
60. Види судово-психологічних експертиз.

61. СПЕ емоційних станів.
62. СПЕ потерпілих у справах про сексуальні злочини.
63. Експертиза соціально-психологічних особливостей членів злочинної групи.
64. СПЕ визначення здатності неповнолітнього правопорушника розуміти значення вчинюваних дій.
65. Комплексна судова психолого-психіатрична експертиза.
66. Підготовка та призначення СПЕ при попередньому слідстві.
67. Підготовка та призначення СПЕ у судовому засіданні при розгляді кримінальних справ.
68. Підготовка та призначення СПЕ при вирішенні цивільно-правових спорів.
69. Методика проведення СПЕ.
70. Етапи проведення та оформлення результатів СПЕ.
71. Психологічна структура судової діяльності.
72. Психологічна характеристика учасників судового процесу.
73. Психологічні особливості подання свідчень у суді.
74. Формування переконання й винесення вироку судом.
75. Психологія судових дебатів.
76. Психологія винесення вироку.
77. Предмет та завдання пенітенціарної психології.
78. Психологія особистості засудженого.
79. Психолого-правова характеристика мікросередовища засуджених.
80. Методи психологічного впливу на засуджених із метою їх ресоціалізації.

Шкала оцінювання успішності студента за результатами підсумкового контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу:

- Обов'язкове відвідування навчальних занять.
- Передбачає роботу в команді.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
 - Дотримання вимог щодо ознак академічної доброчесності (відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату).
 - Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.
 - Література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, які проводяться у Львівському інституті ПрАТ «ВНЗ «МАУП», олімпіадах та наукових конкурсах серед студентів). Відпрацювання семінарського заняття за рішенням викладача може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

Рекомендовані джерела інформації.

Основна (базова):

1. Бочелюк В. Й. Юридична психологія : навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2020. 336 с.
2. Кацавець Р. С. Юридична психологія. Навч. посіб. 3-тє вид., доповн. Київ : Алерта, 2023. 294 с.
3. Оксютрович М. О. Юридична психологія: навч. посіб. / М. О. Оксютрович, В. В. Коширець, А. Б. Мудрик. Житомир, Житомирська політехніка, 2024. 161 с.

Додаткова:

4. Гарькавець С. О. Юридична психологія: словник-довідник / С. О. Гарькавець. Севєродонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. 152 с.
5. Кацавець Р. С. Правова психологія. Навч. посіб. Київ: Алерта, 2021. 120 с.
6. Новицький О. В. Психологічні особливості судового процесу. *Наукові записки Серія: Психологія*. 2024. Випуск 2 (4). С. 102-106.
7. Розов В. І. Психологія оперативно-розшукової діяльності в схемах і таблицях: навчально-наочний посібник. Київ: КНТ, 2022. 148 с.
8. Петяк О.В., Руденок А.І., Овод Ю.В. Психологічні особливості судового пізнання. *Соціальна психологія. Юридична психологія. Габітус*. 2021. Випуск 22. С. 162–166.
9. Петринич О. Г. Взаємозв'язок насильства на екрані із зростанням агресивності у підлітків / Секрета В. П., Петринич О. Г., Іванюк У.В. *Міжнародна науково-практична конференція «Суспільні трансформації і безпека: людина, держава, соціум»* (м. Львів, 04.06.2021 р.) Львів: Львівський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2021. с. 111-115.
10. Петринич О. Г. Взаємозв'язок психологічного консультування з іншими видами психологічної допомоги / Петринич О. Г., Санопал М. І. // *Суспільні трансформації: людина, держава, соціум: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (29 жовтня 2020р.)*. Львів: Львівський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2020. с. 129-133.

Електронні ресурси:

Пенітенціарна психологія: навч. посіб. / М.М. Матяш, В. Є. Луньов, Л.М. Прудка. НМУ імені О.О. Богомольця. Київ, 2023. 223 с.
http://ir.librarynmu.com/bitstream/123456789/13113/1/%D0%9C%D0%B0%D1%82%D1%8F%D1%88_%D0%9C_%D0%9F%D0%B5%D0%BD%D1%96%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D0%B0%D1%80%D0%BD%D0%B0_%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf

Інформаційні ресурси:

Американська рада судової психології URL: <https://abfp.com/>
 Міжнародний бібліотечно-інформаційний центр ім. Ярослава Мудрого (МБІЦ) Міжрегіональної Академії управління персоналом
<https://library.maup.com.ua/#gsc.tab=0>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернацького. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
Світова цифрова бібліотека URL: <https://www.loc.gov>
Offender Profiling In Psychology <https://www.simplypsychology.org/offender-profiling.html>

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Юридична психологія»

Разом: 120 год., з них 22 год. – лекції, 20 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 78 год.

Кількість балів за семестр	181 бал								
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II					
Назва модуля	Основи юридичної психології (79)			Складові юридичної психології (112)					
Лекції	1-2 (2 бал)	3 (2 бали)	4 (1 бал)	5 (1 бал)	6 (1 бал)	7 (1 бал)	8 (1 бал)	9 (1 бал)	10 (1 бал)
Теми лекцій	Предмет, система методи та історичний розвиток юридичної психології	Загально-психологічні основи юридичної психології	Соціально-психологічні основи юридичної психології	Основні проблеми правової психології	Кримінальна психологія. Психологія особи злочинця	Психологічні основи попереднього розслідування	Психологія судового процесу	Психологічна консультація і судово-психологічна експертиза	Пенітенціарна психологія
Семінарські заняття	1-2 (20+2 балів)	3 (10+1 балів)	4 (10+1 балів)	5 (10+1 балів)	6 (10+1 балів)	7 (10+1 балів)	8 (10+1 балів)	9 (10+1 бали)	10 (10+1 балів)
Теми семінарських занять	Предмет, система методи та історичний розвиток юридичної психології	Загально-психологічні основи юридичної психології	Соціально-психологічні основи юридичної психології	Основні проблеми правової психології	Кримінальна психологія. Психологія особи злочинця	Психологічні основи попереднього розслідування	Психологія судового процесу	Психологічна консультація і судово-психологічна експертиза	Пенітенціарна психологія
Самостійна робота	1 (5 балів)			2 (5 балів)					
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)			модульна контрольна робота №2 (25 балів)					
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 1,81								